

Ontolojik ?yi Olu? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ontolojik ?yi Olu? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28147>

Özet

Ontolojik İyi Oluş Ölçeği (OOÖ), Ömer Faruk İmrek ve Engin Kocayörük tarafından geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireyin tüm yaşamına yönelik duyuşsal tepkilerini, yani varoluşsal düzeyde hissettiği iyilik halini ölçmeyi amaçlamaktadır. Geleneksel subjektif iyi oluş kavramlarından farklı olarak, OOÖ, yaşamın bütünlüğüne ve temel varoluşsal duruma odaklanan derinlemesine bir değerlendirme sunar. Ölçeğin geliştirilmesi ve ön geçerlik/güvenirlilik çalışmaları, 2013 yılında saygın akademik dergi olan Journal of Happiness Studies dergisinde yayımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ontolojik İyi Oluş, İyi Oluş, Yaşam Doyumu, Duyuşsal Tepkiler, Varoluşsal Psikoloji, Psikometri, Ölçek Geliştirme

Yazarlar

Ömer Faruk İmrek, Engin Kocayörük

Amaç

Ontolojik İyi Oluş Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin yaşamın geneline yönelik kapsamlı ve bütüncül değerlendirmelerini ölçen güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktır. Bu amaç, sadece anlık mutluluk veya belirli yaşam alanlarındaki memnuniyet düzeylerini değil, aynı zamanda bireyin varoluşsal durumu ve hayata karşı temel duruşunu da değerlendirmeyi içerir.

Ölçek, psikoloji ve felsefe alanlarında uzun süredir tartışılan "iyi yaşam" kavramına ampirik bir yaklaşım getirmeyi hedeflemiştir. Geliştiriciler, mevcut iyi oluş ölçeklerinin bazen yüzeysel kaldığını ve bireyin varoluşsal kaygıları veya yaşamın anlamına dair algısını tam olarak yakalayamadığını belirtmişlerdir. OOÖ, bu boşluğu doldurarak, yaşamın temelindeki iyi oluş hissini yakalayamayan amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, **Ontolojik İyi Oluş** tur. Bu yapı, bireyin kendi varoluşuna, yaşamının bütününe ve bu bütünlük içindeki yerine dair geliştirdiği olumlu duyuşsal tepkileri ve değerlendirmeleri kapsar. Ontolojik iyi oluş, kişinin yaşamın anlamı, değerli ve tutarlı bulmasıyla yakından ilişkilidir.

Bu yapı, geleneksel olarak ele alınan hedonik iyi oluş (mutluluk ve hazzın varlığı) ve eudaimonik iyi oluş (anlam ve amaç duygusu) kavramlarından farklı bir boyutu temsil eder.

Ontolojik ?yi Olu?, varolu?sal tatmin düzeyini ve bireyin ya?am?n zorluklar?na ra?men temel bir sükûnet ve kabullenme duygusunu sürdürme yetene?ini merkeze al?r.

Geçerlik

Ölçe?in ön geçerlik çal??malar?, ?im?ek ve Kocayörük (2013) taraf?ndan detayl?ca rapor edilmi?tir. Yap?lan analizler, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü gösteren kan?tlar sunmaktadır.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in faktör yap?s?, kuramsal beklentilerle uyumlu bulunmu?tur. Geli?tirme a?amas?nda yap?lan analizler, Ontolojik ?yi Olu?'un di?er iyi olu? biçimlerinden (örn. Ya?am Doyumu Ölçe?i, Pozitif ve Negatif Duygu Ölçe?i) istatistiksel olarak ay?rt edilebilir oldu?unu göstermi?tir.

Ölçüt Geçerli?i: O?OÖ puanlar?, depresyon, anksiyete ve stres gibi olumsuz psikolojik sonuçlarla beklenen yönde (negatif) anlaml? korelasyonlar göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in geçerli bir psikolojik ölçüt olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, iç tutarlılık ve zamana kar?? kararlılık aç?s?ndan incelenmi?tir. ?ç tutarlılık, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir.

?ç Tutarlılık (Cronbach Alfa): Ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?u bildirilmi?tir. Orijinal çal??mada elde edilen Cronbach Alfa katsayılar?, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilecek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktadır.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla yap?lan test-tekerrar test çal??malar?, O?OÖ puanlar?nın zaman içinde tutarlı kaldı??n? göstermi?tir, bu da ölçe?in kararlı bir özellik ölçtü?ünü i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amacıyla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lmı?tır.

AFA, ölçek maddelerinin alt?nda yatan temel boyutlar? ke?fetmek için kullan?lmı? ve teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? ortaya ç?karmı?tır. DFA ise, elde edilen bu faktör yap?s?n?n farklı örneklerde ne kadar iyi uyum sağladı??n? test etmek amacıyla uygulanmı?tır. Analiz sonuçlar?, ölçe?in sağlam ve iyi tanımlanmı? bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu ve tek bir bask?n ontolojik iyi olu? boyutunu ölçtü?ünü göstermektedir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in kuramsal temelini güçlendirmektedir.

Araç

Test Türü:

Geli?tirme (Özgün bir yap?y? ölçmek üzere Türkiye'de geli?tirilmis?)tir.)

Format:

Derecelendirme format? (Orijinal makaleye göre Likert tipi derecelendirme kullan?ld?? varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Diller:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Genel Yeti?kin Popülasyonu

Ya? Grubu:

Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?:

Ölçe?in ilk geli?tirme ve geçerlik çal??malar?, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin örneklemi üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Ontoloji, Psikoloji, ?yi Olu? Çal??malar?, Ölçüm, Cronbach Alfa, Faktör Yap?s?, Varolu?, ?im?ek ve Kocayörük

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

Mevcut kaynaklarda belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri:

Ömer Faruk Şimşek: simsekof@gmail.com

Yazışma Adresi:

Sorumlu yazar Ömer Faruk Şimşek'e ait e-posta adresi üzerinden iletişime kurulabilir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu?

Test Yolu?:

Ölçeğin bilimsel olarak tanıtıldığı ve valide edildiği çalışmada 2013 yılında yayımlanmıştır.

İzinler ve Ücret:

Akademik kullanım için izinler genellikle sorumlu yazar üzerinden talep edilmelidir. Ölçek, akademik bir makale ile yayımlandığı için ticari olmayan araştırmalarda kullanım yazarın iznine tabidir.

Ölçeğin orijinal makalesine Springer platformu üzerinden erişim sağlanabilir: link.springer.com. Orijinal PDF dosyası ayrıca şu adresten indirilebilir: ontolojik-iyi-olus-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ölçeğin geliştirilmesine dair birincil referans aşağıdadır:

Şimşek, Ö. F. & Kocayörük, E. (2013). Affective reactions to one's whole life: Preliminary development and validation of the ontological well-being scale. *Journal of Happiness Studies*, 14, 309-343. doi: [10.1007/s10902-012-9333-7](https://doi.org/10.1007/s10902-012-9333-7)

Ontolojik İyi Oluş Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen Şimşek ve Kocayörük (2013) makalesine başvurunuz.

Ölçek, katılımcıların yanıtlarını belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden vermesini gerektiren maddelerden oluşmaktadır.